

# FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

**Előfizetési árak:**

Melyben:		Vidéken:	
1 óra	60 f.	1 óra	1 K —
3 évre	1 K 80	3 évre	3 " —
6 évre	3 " 60	6 évre	6 " —
1 évre	7 " 20	1 évre	12 " —

Lapkiadó: Baranyay Lajos.  
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.  
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.  
Ide küldendő a szerkesztőséget és a kiadóhivatalt érdeklő minden közlemény és előfizetési díj.  
Egyes szavak kaphatók: a dohánytösdökben.

## Nagypéntek.

Akkor az Igazság kiterjesztett karokkal és elgyötört testtel a keresztre feszített. Jövének pedig a hóhérok és eloszták ruháit egymás közt, köntösére sorsot vetettek. Akik pedig hitték az Igazat, megígogott lélekkel tántorodának függönyös szobákba. Fekete fátylakat teregetett a lelekkekre a győzelmes halál.

Ra nagy áradat mozdult. Jöttek az élet nyomorultjai, számkivetettjei. Akiknek lelkét nagy szomorúságok ölmáncsolták és nehéz sirások könnyűje marta pirosra. Axi-let mecsalt, kifosztott a lehető legnagyobb élet. Akiknek virágjel-ken a fájdalom pókfonala csillogott. Jöttek. Örök rajok tolongtak a vérfutások keresztfa alá, hogy megtanulják a szenvedést a szomorú királytól.

És azóta a Világ Királyává lett a Szomorúak Királya. Azóta „ki nem szenvedett, az mind pogány.” Azóta mennyei zene a bánatosszívűek sóhaja. Azóta az örökkévalóság selyem belépője a szegény foszló kabátja. Azóta királyi korona gyöngye az árvák patakzó könnyűje. Azóta van értéke a léleknek, a szenvedésnek, a szívjósnak, a lélek egyszerűségének és ártatlanságának ezen a világon.

Krisztussal végtelen érték vagyok ezen a világon. Krisztus nélkül egy fehértestű állat csak annyit érek, amennyit az izmonnal, körmömmel, fogammal, lelkiismeretlenségemmel kiharcolok. Mi kell? Keil-e a világ szenvedése, bánata, betegsége, nyomorúsága, a szomorú, de édes, de vigasztaló, de dicsőséges Krisztussal? Vagy kell féktelen emberirtó harc, melyben biztosan elbukol, mert mindig újabbak, erősebbek nyulnak a torkod után és a fájdalmat, a szenvedést, a halált el nem kerülhe-

ted? Mi kell? És a nyilt templomajtókon belénk szüremkedik a felelet:

„A keresztfához megyek,  
Mert máshol nem lehetek  
Nyugodalmat lelkennek.”

—más.

## A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ tárgysorsjátéka.

A Fejérmegyei Napló olvasói részére a husvétii ünnepek alkalmából tárgysorsjátékot rendezett. Az érdeklődés meglepően nagy volt. 1700 sorsjegyet vittek el tőlünk, ennyiszor harminc szelvényt vágat ki lappeldányainkból a szorgalmas gyűjtők. Amint az eredmény mutatja, a tárgysorsjátékban érdemes volt részt venni: 80 nyeresemény tárgyat sorsoltunk ki, melyek mindegyike az 5 főnyereseményen kívül is igen alkalmas, csinos és hasznos ajándék tárgyak voltak.

Az urnában 1700 szám volt, így minden sorsjegy tulajdonosa számíthatott arra, hogy nyer. A sors húzást csütörtökön déli fél 12 órakor a belvárosi katolikus kör Szent Imre-teremben, ahol mintegy 200 érdeklődő jelent meg. Az urnából Miskai Katalin elomi iskolai tanuló leánya húzta ki a számokat. A szerencsés nyerők közül mindössze ötven voltak jelen, akik a nyereseménytárgyaikat nyomban meg is kapták. A többi tárgyat f. hó 20-ig átvehetik a nyerők sorsjegyük ellenében lapunk szerkesztőségében. A kihúzott számok a következők:

### Nyereseményjegyzék.

1. Első főnyeresemény: női aranyóra 1056.
2. Második főnyeresemény: gramofon. 857.
3. Harmadik főnyeresemény:

husvétii bárány (Nyerte 1134. Lambert Vilmos igazgatótanító.)  
4. Negyedik főnyeresemény: husvétii bárány 945.

5. Ötödik főnyeresemény: malac 1151.

6. Valódi borszivartárca 526.

7. Sörös készlet, egy kancsóval, 6 pohárral 1096

8. Tajték pipa szárral 769.

9. Szivar és cigaretta tárca 1104.

10. Fehér selyem ridikül kék selyem betéttel 1036.

11. Női bőrtáska (Nyerte 252. Geiszt József igazgató tanító.)

12. Hat személyes likőrszervisz (Nyerte 288. Lambert Vilmos igazgató-tanító.)

13. Kék bársony varró készlet (Nyerte 391. Fröschl Kálmán gimn. tanuló.)

14. Fehér selyem ridikül kézi himzéssel 108.

15. Zöldbársony varrókészlet 1413.

16. Egy pompás diszmu. (Nyerte 1691. Kammal József reáliskolai tanuló.)

17. Egy pompás diszmu 1540.

18. Egy pompás diszmu (Nyerte 251, Geiszt József igazgató tanító.)

19. Egy pompás diszmu 452.

20. Egy pompás diszmu 1153.

21. Hét országban keresztül uttleírás 278.

22. Hétországban keresztül, uttleírás 900.

23. Börcigaretta tárca 246.

24. Börcigaretta tárca 895.

25. Tul az oceánon, uttleírás (Nyerte 1470. Dorner Károly.)

26. Tul az oceánon, uttleírás (Nyerte 1420. Petrovics Margit cselédeleány Vörösmartytér.)

27. Kefetartó, kézimunka, tálca kendő kézimunka 1676.

28. Két darab tálca kendő, kézimunka 933.

29. Az éjjeli nap országából, uttleírás 999.

30. Az éjjeli nap országából, uttleírás 715.

## KRITIKA a guillotín alól.

Minap két katonát végeztek ki a francia Le Mans-ban. A két bűnös, Tisseau és Nolot, meggyilkolt és kirabolt egy jólelkű parasztszösznyit, aki kőborlásai közben vascsorára látta őket szivesen. A két gonosztevő ösztintén megbánta bűnét és bátran halt meg. Amikor Czareneuve ezredes tudára adta Tisseaunak a halálos ítéletet, a bűnös ember így felelt: „Jól van. Nem tesz semmit. Bátran halok meg.” Nolot hasonló bátorsággal viselkedett. A kivégzés előtt mindkettőt meggyöntak, megáldoztak s Nolot így vigasztalta lelkiatyját: „Ne féljen, Mrs. l'abbé! Fértíhoz méltón fogok meghalni.” Aztán mindketten köszönetet mondtak védőügyvédjüknök és örönlőreiknek jóindulatukért.

A kivégzés sorában Tisseau volt az első. Deibler hóhérral fölemelte a guillotín csapópengéjét. Tisseau a tönkre fektette nyakát s egy pillanattal utóbb Tisseau halott volt. „Jöjjön a másik!” — szolt Deibler. Jött Nolot, de várnia kellett, míg a tönköt lemosóák. Ezek nehéz percek voltak. A lelkiatya sirt. „Miért sirt? — kérlezte Nolot. — Néhány perc múlva boldogabb leszek, mint ön.” Biztos léptekkel állt a helyén s a megérdemelt halál tudatával engedelmeskedett a bakónak. A két kivégzés mindössze két perc és negyvenperc másodpercig tartott. Nagy tömeg állt a kivégezett katonák sorfala mögött a dörgő, haragos kiáltások hangzottak: „Halál Tisseaura! Halál Nolotra.”

Tisseau utolsó szavai ezek voltak: „Kérem, ne feledkezzék el lelemről!” Védőügyvédjéhez intézte ezt a kérés, akinek életírását adta át. Ez a memoir élénk színekkel magyarázza, hogy Tisseau, aki becsületes iparoszlók gyermeke volt, miért került a bün utjára.

Az iskolában arra tanítottak bennünket, hogy a szülőknek gyermekeik fölötti hatalma igen korlátozott; a törvény értelmében nincs nekik joguk a fenytésre. Azt is hallottuk, hogy a szülők kárára elkövetett lopás nem lopás: a törvény nem büntethet érte. Hajlottam a bünre

# Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza  
barátok épülete,

AZ ELŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ  
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

s amikor megtudtam, hogy minden ember egyenlő s nem szabadna gaddagónak lennie, nagy ragadozottság fogott el. Ezekbe a gondolatokba vetett hitem vitt először bűnre. Javitóintézkedésbe kerültem, ahol a szent-vedés hosszú éveit éltem át.

Betegem hagytam el az intézetet s hosszú évek során át csak gyilkolelet éretem a lársadalom iránt, amely bajaimnak oka volt. Foglalkozás nélkül, boldogtalanul és pusztán ösztöneimre hagyatva olyan érzések közt éltem, mint sokan mások. De blinöm, amely elkülönített a társadalomtól, áldásommá vált, mert a börtönben, ahol ezeket a sorokat írom, találkoztam egy pappal, aki megtanított arra, mi az igazi élet. Bevallom, hogy ezt sohasem tudtam. Milyen kár, hogy ezek a jótanácsok későn érkeztek. De mindégy! Szeretném, ha soraim lecke volna az olyan ifjak számára, akiket teves eszmék a mi szerven csellen utunk követésére vihelnék.

Tisseau azzal az erős hittel fejezte be levelét, hogy „Isten igrigal masabb lesz hozzá, mint az emberek”. Kéri védőjét, hogy látogassa meg szüleit, s mondja el, hogy ő megbánással halt meg. „Ötösis gondolatom, az övék. Remélem, hogy találkoznak velük ott, ahol imádkozni fogok értük mindaddig, amíg egymásra találunk.

Ebben a levélben körülbelül megvan a hű jellemzése a modern francia nevelésének és — kritikája a Fényes Samu féle elveknek.

Körülbelül így gondolkozhatott az a székesfehérvári szociáldemokrata főkolompós munkás is, aki, midőn azt kérdezték tőle, hogy miért nevel gyermekeit vallásosoknak s miért nem a demokráta elvek szerint, azt felelte: „azért, mert a vallásos nevelés nélkül nem lesznek becsületes emberek.”

Hát ilyenek a Fényes Samuék elvei. Handabandázni, 30 30 koronákat keresni lehet velük, gseftelni, házalni, a világot és tudatán embereket, vérbenforgó szemű öntudatos (!) elvtársakat bolondítani, vadítani lehet velük: de mikor az életről, a gyermekek jövőjéről van szó, akkor felúgjuk őket s visszavertünk a régi, elavult, idejükelt mult, ócska vallás" elveikhez. Igy van!

## Gyilkosság.

### A féltékeny szerelmes boszúja.

Tabajdról vesszük a véres eset hírét. Kuszka János 24 éves legény már régóta udvarolt egy odaváló leánynak s ugy is volt, hogy elveszi. Egészen addig, míg Püli József is szemet nem vetett a leányra, akit sikerült Kuskától elbódítani. A kijátszott Kuszka véres boszura szánta el magát. Tegnap egy éles disznó-ülő késsel hátulról megtámadta Pülit és kilencszer mártotta az éles kést vetélytársa testébe. Püli rögtön meghalt. Kuszka elmenekült, de a csendőrök még az éj folyamán elfogták.

## HIREK.

### Naptár.

Április 5. Péntek.  
R. Kath.: N. Pönt.  
Prot.: Nagypéntek.  
Gör.: Nagypéntek.  
Zsidó: Seni böjt.  
Nap kel.: 5 ó. 33. nyugszik: 6 ó. 34.  
Hold kel.: 11 ó. 14. nyugszik: 6 ó. 49.  
Időjelzés: Hűvös, több helyütt csapadék.

— **Nagyheti szertartások sorrendje.** Nagypénteken d. e. 9 órakor kezdődik az előszenteltek miséje, az ugynevezett csonka mise, miközben a passiót, Jézus szenvedéseinek történetét éneklilik, végén pedig szent beszéd lesz. Délután 3 órakor ünnepélyes körmenet indul a szent sírokhoz, melynek végzetével ismét a lamentációk következnek. — Nagyszombaton reggel 6 órakor tűz és a keresztvíz szentelésével veszi kezdetét a szertartás; 9 órakor ünnepélyes szentmisét celebrál a megyéspüspök, délután 6 órakor pedig a feltámadási körmenet lesz a székesegyházban.

— **Kinevezések a kir. törvényszéken.** Moizer Imre zalaegerszegi kir. járásbíróvá a székesfehérvári kir. törvényszéki bírónak — Bóka Jenő helybeli ügyvédjelöltet a pedig a székesfehérvári kir. járásbírosághoz joggyakornokká nevezték ki.

— **Mi van Benoidékkal?** A Benoid részvénytársaság igazgatója, Sármezey Mihály tegnap délelőtt városunkban járt, hogy a polgármesterrel tárgyaljon a részvénytársaságnak a a vízvezetéki munkálatok alól leendő felmentéséről. Az igazgató a városi főmérnökkel megnézte a vállalata által végzett munkálatokat, majd a polgármesterrel értekezett. Egyelőre nem irhatunk többet ennek az értekezésnek az eredményéről mint azt, hogy a város valószínűleg minden pereskedés nélkül békés uton végezhet el Benoidékkal.

— **A Trummer-ügy.** Ismeretes még olvasóink előtt Trummer Sándor volt vasuti vendég-lős ügye, akit a rendőrség borvizezés miatt 600 K pénzbüntetésre ítelt. Trummer fellebbezése folytán az ügy a városi tanács elé került, amely azonban érdemleges határozatot nem hozhatott benne. A tanács a tegnapi ülésén újból visszavetette az ügyet a rendőrséghez, hogy az ítéletet a bollenőrzőbizottság elnöke-nek kézbesíttesse. Amde az az érdekes körülmény akadályozza ebben a rendőrséget, hogy a miniszter a bollenőrző-bizottság megalakítását nem hagyta jóvá és így még az nem működhetik. Ez nagyon érdekes. Kinek kézbesítse láát a rendőrség az ítéletet? Nincs más hátra, mint várni addig, míg a miniszter jóváhagyja a bollenőrző-bizottság megalakítását.

— **Köszönetnyilvánítás.** A székesfehérvári központi Öltáregylet a pázmándi plebánia és a verebi leányegyház számára értékes egyházi ruhákat volt kegyes adományozni. Ezen páratlan jóságért egy a m. tisztelt választmány, mint a közreműködő áldozatos szívű tagok fogadják hálás köszönetemet. Pázmánd 1912. április hó 3. Látics György, plebános.

— **Olvasóinknak.** Többen kívánták már, hogy lapunk regényt adjon az ő hűségű olvasóitól. Mivel a mi legedesebb vágyunk mindig az, hogy közönségünk kívánalmait teljesítsük, lapunk husvétii számában megkezdjük a regény közlését. A nagy gondal megválasztott regény címe:

### Slemi Péter csodálatos története.

Irta: Chamisso,

a híres-neves német elbeszélő. Maga a regény egy szegény ördög csodás, bűvös bájos története. Mindig érdekes, mindig elragadó, mindig művészi. A fordítást lapunk egy ügyes tollú munkatársa végzi. A szerkesztőség áldozatot, fáradságot nem sajnál, hogy olvasóink tanulságos, kicsinynek-öregnek egyaránt érdekes olvasni valót adjon. Viszont a regényt olvasóink figyelmébe, szeretetébe ajánljuk.

— **A rendőrök fizetése.** Tudvalévő dolog, hogy a nyomorúságos fizetésért dolgozó városi rendőrök 30 % drágasági pótléket kértek. Alighogy kérvényüket beadták, nyomban fedezeit is érkezett erre a célra a miniszteriumból, amennyiben a kiutalt 74000 kor államségélyből körülbelül csak 65000 kor kell a tisztviselők fizetéséhez és így marad még 9000 kor felesleg. Minden humánus érzés ugy kívánja, hogy ezt a pénzt nem szabad másra, mint a rendőrök, hivatalosolgák és tüzoltók segélyezésére fordítani. A várositanács tegnap d. e. apolgármester elnökletével ülést tartott és a rendőrök kérelmét tárgyalta. A tanács támogatja a rendőrök kérelmét és átírta a számvevőséghez, hogy tegyen előterjesztést az iránt, mennyi pénz maradt meg a mostani államségélyből, mennyi a tavalyiból és mekkora összeg szükséges még ezenkívül ahhoz, hogy a város a rendőrök, hivatalosolgák és tüzoltók kérelme teljesíthető legyen. — Prostojas gyanánt máris megsughatjuk az érdekeltek kérvényezőknak, hogy reményeik kecsegtetőek, amennyiben a hiányzó összeg nem nagyobb, mint amennyit a város a házipénztárából erre a célra kiadhat. Reménykedhetnek annál is inkább, mert a tanács tagjai, élén a polgármesterrel, egy szívvel, lélekkel azon vannak, hogy a város szolgáltatásmezélyzete a 30%-os pótlékok mielőbb megkapja. Mi is így kívánjuk.

**Fogak** Kovács Dezső műfogászatí termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5 sz. a. e. mellett Zirci templommal szemben).

— **HÁZELADÁS.** A belvárosban levő néhai Számmér Kálmánné féle Várkörúti 36. számú egyemeletes lakház kerttel együtt eladó!

— **Községi képviselőválasztás Etyeken.** Emlékezzünk olvasóink a hirdásra, melyben jelentettük, hogy a múlt év nov. 8-án 214 szavazattal 100 szavazattal ellen a községben általánosan tisztelt férfiak lettek községi képviselőkké megválasztva. A kisebbségben maradt párt ki akarta közzörülni a csorbát s fellebbezett a választás ellen, de a váli főszolgabíró elnöklete alatt 1911. dec. 6-án tartott igazoló választmányi gyűlésen a telegezés elvetetett. Történt azonban, hogy a közíg. bizottság alaki hiányok miatt (az igazoló választmányi tagok választása körül) a választást megsemmisítette. Erre f. hó 3-án Balász Károly tb. főszolgabíró elnökletével új választás történt, — melyben az etyek, választó polgárság jelöltjei mellett ismételen helyt áll: az első választásnál győztes párt most 289 szavazattal tömörült 189 ellen. Községi képviselővé választattak: Szommer József kreasmár, Mauer József, Fischer Ferenc Sch Kleofaz György kr., Muschek József, Kranzler Márton, Till János. Póttagokká: Schweigler József, Ehmann Ferenc, Ziegler Ferenc Sz., Schattmani. Ádám G., Schárly Mihály. Ugyanazok, akik a múlt évi nov. 8-iki választásnál lettek megválasztva. Remélhetőleg most már talán nem lesz fellebbezés?

Husvétii sonkát rendeljen Marschallnál Kossuth-u. Prágai 2-60 kor., saját pácólásu 2.40 kgmonkint. Telefon 181—182.

— **Médvék a város határában.** Szencziácus vendégek járkáltak tegnapelőtt délután a város határában. Többen látták, hogy a szárazréti hosszúér mellett, a Paulovics féle tanya mögött két jókora medve hasal az egyik árpatablán. Egy szőlőmunkás eleinte hatalmas kutyaának nézte az állatot s mivel tulságos nagyoknak tartotta, közelebb ment, hogy jobban szemügyre vegye azokat. Alig tett azonban néhány lépést feléjük, az egyik felállt s akkor a vincellér rémületen tapasztalta, hogy nem kutyaikkal, hanem valóslóságos medvékkel van dolga. Hirtelen visszafelé fordult és besietett a szárazréti házak közé ahol elmesélte kalandját. Az emberek kíváncsian nézgettek a megjelelt irányba és többen látták amint a tenyeres talpas mackók egykedvűen cammogtak Sárszentmihály felé. Közben vissza-visszanéztek, mintha keresnének valamit s ropantul komoly ábrázatukról leritt, hogy Fényes Samu előadását szerették volna megnyalogni. — Bizonyára szakmányt kerestek s nem találván, a főkizsákmányoló-szakértőhöz akartak fordulni, hogy hol van kizsákmányolni való? Utközben meghalolták, hogy Fényes Samu már le-tűnt Fehérvár egéről, hát busan visszafordultak, Fényes helyett most mi segít meg nekik, hogy jólétnek, van még itt kizsákmányolni való. Van. Bedühödött elvtársak még most is szivesen leadják a garast. Aztán még egyet megsgunk. A méhészetben hasznát vehetik. Ha félnek nyilt és becsületes erőszakkal elragadózni a mézet, akkor alkalmazzák a Fényes módszerét. Bizonyítsák be a méheknek, hogy aki a mézet védi: maradi, konzervatív, klerikális, haladásellenes méh. Az a méhet, amelyik ezt elhiszi, nevezétek ki felvilágosult, haladó, modern, tudományos intellektuel méheknek. Ezekkel a szakszervezett méhekkel üttessék agyon a többit. A módszer jó: Probatum est.

**5000 szabadkőműves névsora.** (Huszár Károly könyve.) A napokban hagyta el a sajtót Huszár Károly képviselő könyve, amely a magyar szabadkőművesek listástromát tartalmazza. A sötétség-flovagjaira bombaként fog hatni ez a leleplezés. A 94 oldalra terjedő munka értékes adatokat tartalmaz a magyar közéleti körök megismeréséhez. A szennazó erejével ható nevek fordulnak elő benne tömegesen. Letűnt és ma is aktív szerepet játszó politikusok, fontos pozíciókat betöltött állami tisztviselők: bírák, miniszteri ümi hivatalnokok, pénzügyi közegek, orvosok, ügyvédek százával fordulnak elő. Megdöbbenő a tanárok s a tanítók nagy arányszáma. Feltűnő jelenség, hogy protestáns jellegűek is tömegesen szerepelnek a listában. Ez a névsor azonban fényes bizonyíték arra nézve is, hogy a magyarországi szabadkőművesség speciális zsidó érdekszövetkezet. Aki tisztában akar lenni ennek a földalatti társaságnak hatalmával és meg akarja védeni az államot, az egyházat és a nemzeti társadalom érdekeit ezen maffiával szemben, annak nélkülözhetetlen fegyvere Huszár Károly könyve. A történetirő szempontjából kiválóan értékes lesz az is, hogy a szabadkőművességnek azon nevesebb tagjai is szerepelnek a listában, akik már elhunytak, de tényezőik voltak a páholyok munkájában. Melegen ajánljuk ezt a teljesen hiteles adatok alapján készült művet mindazoknak, akik a páholyok destruktív örökségeivel szemben a kereszténységet meg akarják védeni ebben az országban. A füzet megrendelhető a pénz előzetes beküldése mellett a Kálh Népszövetség Központi Irodájában: Budapest, Ferenciek-tere 7: Ára két korona. Vízontelárusítóknak 30 százalékos engedmény.

— **Fehérvári hölgyek** ne vegye, nek sehol addig kosszálmszöveget, amíg meg nem tekintik a Rudbányai-féle kizárólagos posztókereskedésben London, Páris szövetkülönlegességeit.

— **Az Élet** legutóbbi száma a közetközött tartalommal jelent meg: Vasárnapi levél. Királyi gesztus. Lendvai István — Lélekmelegülés és tisztulás. *Prohászka Ottokár.* — Ifjúkori emlékeimből. Rákosi Jenő. — Ceruza jegyzetek. Gárdonyi G. — Látogatás Gárdonyinál. — y i. — Hajnali kaland. Kosztolányi Dezső. — Interieur. (Költemény.) P. Pál Ödön. — Dal a tavaszi utcákon. Erdős Renée. — A Balzac-ház. Szakács Andor. — Söhajtás napfényes táj után. (Költemény.) Harányi Lajos. — En örök éjnek vándora. (Költemény.) Anka János. — Aho János. Bán Aladár. — A belülváltozó mécsé. (Költemény.) Sik Sándor. — Roppant nagy szerelem. (Regény.) Kanizsay Feren. — Zichy Nándor emlékezete. Kiss Menyhért. — Tengeren. (Költemény.) Kiss Menyhért. — Munkácsy Mihály néhány ismeretlen képe. — Panu. (Regény.) Aho János. — Levelek egy ifjú paphoz. (Költemény.) Erdős

Renée. — Világnézet és irodalom. Izsóf Alajos. — Napoleon bukása. Cholnoky Viktor. — Új talcska irányában. Tömörkény István. — Az ördögmalom földesur. Jókai Mór. — Könyvek. Mozgóképek. — A német császár útja. — Számosz fejedelme. — Szerkesztői üzenetek.

**Minden háziasszony vásárolja kávé és tea szükségletét a Fiumei kávébepozítálnál.**

**Szoba-, cimpfestő és mázoló munkákat jutányos ártért elfogad FISCHLGYULA festő Szömörce-utca sz. 10. Egy tanuló felvétetik.**

**Kezdődik a szőlőmunka.**

Elmult Szt. József napja és így hagyományos szokás szerint megkezdődik a szőlőkben a kitakarítás munkája. Ha ezt elvégeztük, a metszéssel ne siessünk. Először azért, mert ilyen korán nem lehet megismerni, melyik az ép szom és melyik szenvedett a tél fagyától. Ha tehát esetleg a termőnek meg-hagyott legelső szemek kárt szenvedtek volna, a korai metszéssel helyrehozhatatlan hibát követünk el. Másodszor még azért sem szabad a metszéssel sietni, mert így a termőre hagyott rügyek lennének a tőkén a legfelsők és hamar fakadásnak indulnának. Eszerint a mindig jelentkező tavaszi enyhe fagyoknak azon kövéren és leveesen mennék neki, hogy annál biztosabban elpusztuljanak.

Második szempont, amire ügyeink kell, hogy a homoki szőlőbe sem szabad többé iszlótrágyát beegyezni mert ettől megürsödik a talaja úgy, hogy lassankint a filloxera megélhet benne és ekkor bele is telepszik. Ehelyett műtrágyákat kell alkalmazni, amelyből homokra elég kataszteri holdankint két quantum szuperfoszfát, egy quantum 40%-os káliós és fél métermássa kálisá-lértrom két részletben elosztva, fele fakadáskor, fele rá egy hónapra.

Az is újdonság, mert csak most a lezárt szőlészeti évben került napvilágra, hogy ezentul nem a levelek felső lapját, kell permetezni hanem az alsót. Mert beható vizsgálata alapján kitént, hogy a levélnek alsó lapján telepszik meg és ott válik ártalmassá a peronoszpora csirája. Ez mint a bikányál, finom szálakban uszik a levegőben és ha elérkezik a tenyésztéshez kellő nedves meleg, páras idő, ami május közepén tul szokott bekö-

vetkezni, akkor nagyon hamar elszaporodik. Hiszen tudja minden gazda, hogy a peronoszporát eddig is a leveleknek alján találtuk sárgás-fehér penészfoltok alakjában. Minthogy azonban a levelet könnyebb fölülől permetezni, mint alulról, tehát egyszerűen ott permetezjük és a rézoldatnak szétfolyását reá-biztuk az esőre. Most azonban francia és svájci tudosok számos kísérlettel megállapították, hogy amely tőkét alulról permeteznek meg, azon még akkor sem tudott a peronoszpora kárt tenni, ha egyenesen reáoltották. Ahol ellenben csak fölülől permetezték meg a leveleket, és peronoszporát vittek át rájuk, ott az esetek nagy többségében jelentékeny kártét mutakozott. Az is kitént, hogy az alulról permetezett levelek egészségesebbek voltak, és nagyobb termést neveltek ki, mint amelyek fölül permetezettek. Hogy a felső permetezés is jelentős haszonnal járt, annak ott a magyarázata, hogy a rezes perme, részint az eső, csurgásával, részint a szél hímóálásával, lassankint lejutott a levelek aljárása is. Ha azonban egyenesen ide célozzuk a permét, kétségtelen, hogy jobb eredményt érünk el, mert akkor magát a sebhető pontot védelmezzük és mert ott könnyen meg is tapad a perme. Hiszen a levelek alja szőrös és ezek között vannak a növény szájakcsái, amelyeken át a peronoszpora behatolhat a levél testébe.

Ebből ismét az következik, hogy minél könnyebb súlyú, vagyis minél finomabban elosztott lesz a permetező lé, annál biztosabban megmarad a levél szőrös alsófelén és annál biztosabban s hatékonyabban megvédi azt, az ártalmas gombáktól. Ennek fogva a sűrű, meszes oldatnak, tehát a megszokott és jobbnak hiányában eddig felkarolt meszes gálícoldatnak, ezentul kevesebb lesz a becsé. Helyette előtérbe nyomulnak az olyan kész szerek, amelyek könnyű, biztosan és vegyileg vannak semlegesítve, hozzá még hig voltaknál fogva nem alakulnak át nehéz súlyos cseppekké, mint a mesztes oldatok. Ezek ugyanis, ha a levél felső részén eddig megakadtak is valahogyan, bár onnan is sok csepp mihaszna lepergett, most, mikor az alsó permetezés kézzelfogható előnyökkel kecsegtet, kevésbé jöhetnek számba. Mert azt mindenki tudja, hogy a kövér, súlyos csepp a föld felé igyekszik, és kivált imbolygó szélben lepottyan a levelek aljáról.

Ennek fogva a Keresztény Szövetkezetek Központja által, tavaly behozott és jólbevált Tenax nevű kész permetező por az idén fokozottabb felkarolásra számíthat. Annál inkább, mert réztartalma, tekintettel éghajlatunk szélsőségeire, ez idén megduplázottat, úgy, hogy minden kilóban 80 % rézgalic van porinonra beörölve. Ezenkívül a mésszel nagyon sok baj van, mert nehéz eltartani, keserves cipelni és lugtartalmát lehetetlen kiszámítani, amiatt, hogy mindig sok benne a homok és kavics. Éppen ezért tör-

téni, hogy sok helyen a méssz hibájából a kigazdák akaradani leperzselik a permetezéssel a zöld levelet. Ez a kártétel a Tenax használata mellett ki van zárva. Azonkívül az ára sohasem több, mint a gálíc és minden kellék együtt meg van benne. A mai drága munkabérek mellett nagy előny, ha a munkás nem kénytelen először a mésszoldat elkészítésével, azontul pedig a gép eldugult lyukacsainak a kiszukálásával fölténi el az idejét. Ezzel a szerrel tehát minden haladó gazdának próbát kell tennie és a maga tapasztalatából meggyőződnie, hogy a Tenax használata milyen előnyös. A megrendelésekkel azonban sietni kell, különben a Központ nem tudja kielégíteni.

## Színház.

Április 5.

**Két árva, Fekete Irén** bucsufel-lepte [Valami 40—50 esztendő francia rémregényből gyurták ezt a darabot, mely születése idején bizonyára sokakkal elvetette a zseb-kendőt a színházban. Akik az este megnézték, azok inkább csak a hirdett bucsufelépés kedvét mentek el, mert hogy Fekete Irén a közönség kedvence volt, az többször bebizonyosodott. Legutóbb a szimpátióló egyesület jutalmazásakor amikor is az összes leadott szavazatokat megkapta. Hatalmas bábérkoszorú és több virágcsokrot kapott színrelepedésekor. Az előadás főszereplője a sugó volt, miután a t. szereplő urak és hölgyek a bucsuzót kivéve egyáltalán nem tudták szerepeiket. Némely jelenetknél kacagott is a publikum.

## A próhirdetések

*Apróhirdetések előre fizetendők.*

Legszébb husvéti levelező lap Kaufmann papírkereskedésében kapható, Kossuth-étea 9. Vilám aranyozó minden régi tárgyat újja aranyoz, — 1 üveg 44 fillér.

**Eladó ház.** Almásy-telepen egy ház eladó. Tudakozódní ugyanott lehet. Szüksz Jánosnál.

Major-utca 12. számú háznál egy 125 □-ből álló háztelek eladó, tudakozódní ugyanott.

Selyem piroszójások husvéti levelező lapok, Gramofonok és lemez-újdonságok nagy választékban kaphatók Robitsek Sándornál Kossuth-u. 15.

A Kisteleken, az Almásy-telep mellett házhelyek eladó. Tudakozni Sár-u. 14.

Négy kazal szalma és 1 kazal széna eladó. Cim a kiadóban.

# FIGYELEM!

Mindenki, aki olcsón és jól akar étkezni kisérelje meg **RÉDEI** konyháját és kellemes helységeit. Itt a tavasz, jön a nyár, fedett kerthelyisége felülmulhatatlan a belvárosban. Havi étkezés 48 korona kenyérral együtt.

**Elsőrendű Dreher sör, a legjobb borok. — Esténként cigányzéné.**

Számos pártfogást kér **RÉDEI** vendéglős.

**ELADÓ** egy 5 éves fél hencz ló, két lóra szeresám, két lovas igáskocsi Bőrgyár-dűlő 4. szám alatt.

**Olvasók, sajtó készítményeik** a legkülönbözőbb kiviteiben kaphatók a szemínáriumi templom sekrestyénél. Megrendelésre is készít olvasókat, filzéket, javításokat elvállal.

**A Hitelszövetkezet** Lövéde-utca 3. sz. alatt aprított tüzi-fát ad a tagoknak házhoz szállítva 100 kgkint 2-60 K ért.

Sütő-tanuló felvétetik Stermezky Imre sütődjében.

Rázt-temető dűlő 1 számú háznál egy házhely eladó.

Sár-utca 22. szám alatti ház eladó. Tudakozódní lehet Liget-sor 2. szám alatt az ügyvédi irodában.

Rákóczi-utca 17. szám alatti bolti helyiség lakással együtt azonnal kiadó.

**Óriási választék**  
**HUSVÉTI**  
**locsolókban**  
30 fill., 50 fill., 1 kor.  
űvegben  
**Steiner Béla**  
drogériában.

**Nyílttér.)\***  
Van szerencsénk az igen tisztelt háztulajdonos urakat értesíteni, miszerint az általános csatornázással és vízvezetékek kapcsolatos összes házi berendezések elkészítése tárgyában helybeli irodánkban (Mohai-u. telefon 195.) a szükséges felvilágosítások — telefon útján is — nyerhetők.

**Az összes házi csatornázások és berendezések**

elkészítése Székesfehérvár sz. kir. várossal ezen munkálatra kötött szerződésünk egységszárai és feltételei szerint fog történni.

Mindazon háztulajdonos urak részére azonban, akik megbízásukat oly időben juttatják hozzánk, hogy a házi csatornázások elkészítése az építés sorrendjében az utcai főcsatornával lesz egyidejűleg eszközölve: szerződéses árainkból lényeges engedményt biztosítunk.

Teljes tisztelettel  
Kissebesi gránit kőbányák részvénytársaság csatornázási vállalata.

\*) E rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a Szerk.

**Varrogépjavitások**  
mühelyünkben gyorsan és statkosonnan készíttetnek.  
**SINGER CO. varrogép-részvénytársaság.**  
Magyarország legnagyobb és legrégebbi varrogépgyárléte.  
Székesfehérvár, Nádorúta. Töltényi-ház

**Legszébb, legjobb, legolcsóbb**  
hajbetétek, hajfonalak, loknik, frizetták és minden egyéb hajmunkák, hajhálók is elkészíttetnek SIMON fodrásznál Kossuth-utca 11. Kihullott és levágott női hajak megvéttetnek. — Egy tanuló felvétetik.

**Ha eladni vagy venni-valója van,**  
az apróhirdetések közt tegye közzé!

**LEGSZÉBB JIREMLÉKEK HAVRANEK ANTAL-ACD SZOBRA SZ ES KÖFARAGÓ TELEFON SZ FERÉVÁR FELSŐ VÁROS**  
TERVEK INOVEN TELEFON 125

*Szép az íci-pici női cipő*  
*Bennie takarosan lépked a nő*  
*Akkor tartós, szép és jó.*  
*Ha Moskovits-tól való!*

**Moskovits-cipő- és eszmagyár székesfehérvári fiókja.**  
**Üzletvezető: KOSTYELIK SÁNDOR.**  
Gyermekek cipők 2 K-tól 10 K-ig; női cipők 5 K-tól 28-ig; férfi cipők 7 K-tól 28-ig. Football cipők olcsón, a legújabb kivitelben.



**„NIGRIN“ legjobb cipőkrem a világon!**  
A bőrnek pompás fényt ad, a bőrt puhává és tartóssá teszi.  
**20** fillér egy óriási doboz!  $\frac{1}{4}$  kgr 75,  $\frac{1}{2}$  kgr 140, 1 kgr 270 fillér.  
Fernolendt világhírű fényemáz (subick) 4, 6, 10 és 20 filléres dobozokban!  
**Cipőkrem különlegességek minden színben!**  
a kontinens leghirnevesebb gyáraiból.  
**JÉGPOR** biztos szer fábizzadás ellen! Kisdoboz 60 f. nagydoboz 1 kor.  
— Ismételőrusítóknak minden cikkből megfelelő árengedmény! —  
**Puha- és keményfa padlóhoz lakk, viasz, linoleum, különböző színekben.**  
Fa- és vasbutorokhoz való festék minden színben, Arany-, ezüst- és bronzlakkok képeretek restaurálásához. Szalmakalap-festékek. Bőrlakkok. Vazelin. Orosz bőrkemőcs. Bőrapretura, nyeregzsappan, kályha és fémtisztítószer. Szarvasbőr-festék. Lábbeli tisztítószer. Cipőíróző különlegességek. Cipő és csizmasámfák. Mindenféle cipődíszítések. Kocsimosó és butortörő szarvasbőrök 1 K-tól felfelé. Kocsimosó szivacsok! Arctörő bőrcok.  
**„PALMA“ gummisarkokban a járás elegáns, biztos és kellemes** igen olcsó árak mellett kapható.  
Matracok, diványok és ülésekbe való lőszőr, afrikai és tengerifü eredeti gyári árakon.  
**LEGJOBB DENATURÁLT SPIRITUSZ!**  
Nagy lőpokroc raktár. — Vizmentes ponyvák és gabonászákok. — Triészi szivacsbehozatal.  
**Langraf Gábor és Fia** gépszij- és bőrkoreskedésében.  
Cipőfelsőréz, Kaptafagyár és árutelepe, Jókai-utca 8. és 10. szám.  
TELEFON 100. SZÉKESFEHÉRVÁR SPECIÁLIS ÜZLETE. Üzletalapítás 1857-ben.